

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ВНЗ

Доповідач: Короткова Е.А., студентка гр. ЕФ-02

Науковий керівник: Сірик А.Є., старший викладач кафедри фізичного виховання і спорту

На сучасному етапі розвитку України, в умовах активного реформування освітньої сфери, в тому числі галузі фізичної культури та спорту назріла необхідність пошуку нових ефективних шляхів та засобів удосконалення процесу фізичного виховання молоді.

Особливої уваги, на нашу думку, заслуговує фізичне виховання студентів, тому що роки перебування у ВНЗ – важливий етап формування майбутніх фахівців. Невипадково у комплексній системі навчально-виховного процесу у ВНЗ досить уваги приділяється фізичному вихованню студентів. Фізична культура студентів має велике значення для професійної підготовки майбутніх фахівців [1 , с.215].

У науковій літературі за останні роки все частіше зустрічаються публікації, які вказують на недостатню ефективність занять з фізичного виховання у вищих навчальних закладах (ВНЗ) України.

Метою дослідження є виявлення основних шляхів підвищення ефективності фізичного виховання студентів у ВНЗ з урахуванням впливу занять з фізичного виховання на фізичне здоров'я та фізичну підготовленість студентів.

Ефективність занять з фізичного виховання у ВНЗ у значній мірі залежить від змісту програми, за якою вони здійснюються. Зміст навчальної програми має орієнтувати педагогічний процес не на опосередкованого студента і дозволяти диференційовано підходити до виховання кожної конкретної особистості [1 , с.225], що вимагає від фахівців фізичної культури ВНЗ постійного пошуку нових сучасних засобів та методів фізичного виховання студентів з урахуванням їхніх інтересів та вподобань.

Специфічна спрямованість у використанні засобів, методів виховання у сфері фізичної культури призвела до розриву освіти й фізичної культури: студенти не повністю усвідомлюють та не сприймають фізичну культуру як життєво важливу цінність. Унаслідок цього фізична культура як навчальний предмет ВНЗ не виконує повною мірою своєї важливої функції – формування дієвого ставлення людини до власного фізичного вдосконалення, а отже,

характеризується зниженням інтересу в більшості студентів до фізкультурно-спортивної діяльності та зменшенням її престижу [2].

Сучасні підходи до змісту фізичного виховання студентів вимагають залучення нових нетрадиційних засобів фізичної культури на основі розробки авторських та експериментальних навчальних програм.

Засоби нетрадиційних видів оздоровчої гімнастики (аеробіка, атлетична гімнастика, пілатес) сприяють розвитку працездатності, витривалості та інших фізичних якостей студентів, а також підвищують інтерес молодих людей до занять фізичною культурою, формують здоровий спосіб життя, вирішуючи основні завдання процесу фізичного виховання студентів у ВНЗ [3].

При розподілі студентів за групами по виду спорту слід враховувати його популярність, визначену шляхом анкетного опитування, можливості й стан спортивних споруд, які має в розпорядженні ВНЗ, а також наявність фахівців з видів спорту у викладацькому складі кафедри фізичного виховання [4].

Забезпечити реалізацію виховного процесу щодо самостійних занять можна лише за стимуляції особистої ініціативи студентів у процесі занять фізичним вихованням, їх зацікавленості в цих заняттях. Важливими чинниками технології стимулювання є його періодичність та оптимальна насиченість стимулами різних рівнів і видів певних стимулюючих ситуацій. Одним із головних завдань процесу стимулювання є активізація фізкультурного інтересу, оскільки без цього психологічного механізму не може здійснюватися розвиток мотиваційної й емоційної сфер людини у фізкультурній діяльності. Розв'язання зазначеної вище проблеми обумовлює наступні пріоритети під час підготовки студентів до професійної діяльності та організації самостійного життя: по-перше, сприяти повноцінному відображенню й розкриттю у свідомості студентів значення фізкультурної діяльності для майбутнього професійного та особистісного становлення; по-друге, на цій основі спонукати й підтримувати відповідне ставлення до всіх структурних компонентів фізкультурної діяльності, яке було б наповнене готовністю самостійно здобувати інформацію, вільно оперувати набутими фізкультурними знаннями, реалізовувати вміння та навички в практичній діяльності. Розв'язання цих завдань значною мірою забезпечує поєднання розвитку й навчання, показником та однією з форм відображення якого є фізкультурний інтерес [5].

Однією з причин низької ефективності занять з фізичного виховання є стандартизовані форми їх проведення. З метою підвищення ефективності навчально-виховного процесу викладачам ВНЗ необхідно використовувати принципи індивідуалізації і диференціації. Реформування процесу фізичного виховання студентів науковці вбачають у зміні підходів і пріоритетних напрямів, впровадженні ефективних форм, методів і засобів фізкультурно-оздоровчої діяльності. У зв'язку з цим підвищуються вимоги до викладачів фізичного виховання. Педагоги повинні досконало володіти системою знань у цій галузі, постійно оновлювати їх на основі останніх наукових даних, знаходити дієві засоби передачі їх студентам, а також досконало володіти навичками науково-дослідницької та науково-методичної роботи, комп'ютерною грамотою, сучасними інформаційними технологіями.

Враховуючи, що побудова занять за вибором студентів сприяє підвищенню мотивації відвідування занять та сприяє усвідомленому вибору активного способу життя, на нашу думку, існує необхідність додаткового дослідження, направлено на вивчення динаміки фізкультурних уподобань студентів, що розширить можливості організації фізкультурно-оздоровчої роботи у ВНЗ.

Таким чином, зазначені напрями покращення фізичного виховання студентів у ВНЗ, з урахуванням їх комплексного використання, повинні не тільки сприяти на якісні параметри фізичної підготовленості студентів, але й впливати на їх фізичне здоров'я.

ЛИТЕРАТУРА:

1. Теория и методика физического воспитания / под ред. Круцевич Т. Т. 2. – Киев: Олимпийская литература, 2003. – 392 с.
2. Харіна Д.Л. Освітня спрямованість фізичного виховання студентів в умовах дозвілля / Д. Л. Харіна, О. А. Колос // Гуманізм та освіта : міжнар. наук.-практ. конф. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://conf.vstu.vinnica.ua/humed/2008/txt/Harina.php>
3. Глагошук О.Г. Педагогічні умови вдосконалення культури зміцнення здоров'я студентів в системі фізичного виховання у вищому навчальному закладі: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.02 «Теорія та методика навчання (фізична культура, основи здоров'я)» / О.Г. Глагошук. – К., 2008. – С. 24.

4. Коник Г.А. Учебные занятия по видам спорта как средство формирования мотивации к здоровому образу жизни у студентов высших учебных заведений [Электронный ресурс] / [Г.А. Коник, В.А. Темченко, Т.Е. Усова]. Режим доступа к журн.: <http://lib.sportedu.ru/books/xxpi/2002N4/p41-45.htm>.
5. Стасюк Р.М. Проблеми та шляхи підвищення ефективності фізичного виховання ВНЗ / Стасюк Р. М., Востоцкая І. Ф., Осипова І.Л. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.nbuu.gov.ua/portal/soc_gum/ppmb/texts/2009-03/09srmpu.pdf.

Науково-теоретична конференція викладачів, аспірантів, співробітників та студентів кафедри фізичного виховання і спорту : тези доповідей, 26 квітня 2012 р., м. Суми / Відп. за вип. А.Є. Шепелев. - Суми : СумДУ, 2012.